

Institut za
pedagoška
istraživanja

Российский университет
дружбы народов

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

25. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

25th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
“EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE”

Motivacija u obrazovanju

IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

KNJIGA REZIMEA

Motivation in Education

BETWEEN THEORY AND PRACTICE

BOOK OF ABSTRACTS

Nataša LALIĆ-VUČETIĆ • Dragana GUNDOGAN • Ana RADANOVIĆ
UREDnice/EDITORS

30. oktobar, 2020.

October 30, 2020

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

dr Nataša Lalić-Vučetić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

prof. dr Marko Palekčić

*Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Josip Burušić

*Institut društvenih znanosti Ivo Pilar,
Zagreb, Hrvatska*

dr Zrinka Ristić Dedić

*Institut za društvena istraživanja,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Sofia-Eleftheria Gonida

*Škola psihologije, Aristotelov Univerzitet
u Solunu, Solun, Grčka*

prof. dr Pinar Cavas

*Fakultet za obrazovanje nastavnika, Ege
Univerzitet, Izmir, Turska*

prof. dr Biljana Sladoje-Bošnjak

*Filozofski fakultet Univerziteta u
Istočnom Sarajevu, Pale, Bosna i
Hercegovina*

prof. dr Mojca Jurišević

*Pedagoški fakultet, Univerzitet u
Ljubljani, Ljubljana, Slovenija*

prof. dr Olga Borisovna Mikhailova,

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Sergey Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Biljana Trebešanin

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Beograd, Srbija*

prof. dr Biljana Bodroški Spariosu

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dragica Pavlović-Babić

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Aleksandar Baucal

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dušanka Lazarević

*Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
Univerzitet u Beogradu, Srbija*

doc. dr Branislav Ranđelović

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Gordana Čaprić

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Slavica Ševkušić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Nataša Lalić-Vučetić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

prof. Marko Palekčić, PhD

*Faculty of Humanities and Social Sciences,
University of Zagreb, Zagreb, Croatia*

prof. Josip Burušić, PhD

*Institute of Social Sciences Ivo Pilar,
Zagreb, Croatia*

Zrinka Ristić Dedić, PhD

*Institute for Social Research, Zagreb,
Croatia*

prof. Sofia-Eleftheria Gonida, PhD

*School of Psychology, Aristotle University
of Thessaloniki, Thessaloniki, Greece*

prof. Pinar Cavaş, PhD

*Faculty of Education, Ege University,
İzmir, Turkey*

prof. Biljana Sladoje-Bošnjak, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Eastern Sarajevo, Pale, Bosnia and
Herzegovina*

prof. Mojca Jurišević, PhD

*Faculty of Education, University of
Ljubljana, Ljubljana, Slovenia*

prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Biljana Trebješanin, PhD

*Teacher Training Faculty, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Biljana Bodroški Spariosu, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dragica Pavlović-Babić, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Aleksandar Baucal, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dušanka Lazarević, PhD

*Faculty of Sport and Physical Education,
University of Belgrade, Belgrade, Serbia*

assist. prof. Branislav Ranđelović, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Gordana Čaprić, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Slavica Ševkušić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

msr Dragana Gundogan

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Sekretar konferencije

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

Fabrisova 10, 11040 Beograd, Srbija

www.ceo.edu.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na istraživanju čiju je realizaciju finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (br. Ugovora 451-03-68/2020-14/200018).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Dragana Gundogan, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

General Secretary

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Institute for Education Quality and Evaluation, Belgrade, Serbia

Fabrisova 10, 11040 Belgrade, Serbia

www.ceo.edu.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of research which was funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contact No. 451-03-68/2020-14/200018).

PODUDARNOST UČENIČKIH I RODITELJSKIH SREDNJOŠKOLSKIH ASPIRACIJA: PERSPEKTIVA UČENIKA ZAVRŠNIH RAZREDA ZAGREBAČKIH OSNOVNIH ŠKOLA

Zrinka Ristić Dedić* i Boris Jokić

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

U ovom radu se razmatraju priroda i podudarnost srednjoškolskih obrazovnih aspiracija dece i roditelja iz perspektive učenika završnih razreda osnovnih škola u hrvatskom obrazovnom kontekstu. Pod srednjoškolskim aspiracijama podrazumevaju se ambicije i ciljevi koje deca i roditelji imaju u vezi sa obrazovanjem deteta na srednjoškolskom nivou. Pritom, aspiracije mogu biti različitog nivoa specifičnosti, od vrlo nejasnih i slabo artikulisanih ideja o budućem obrazovnom putu učenika do vrlo specifičnih ciljeva koji se odnose na upisivanje tačno određene vrste srednjoškolskih programa i konkretnе srednje škole. Istraživanja u međunarodnom kontekstu pokazuju da su obrazovne aspiracije važna odrednica školskog ponašanja učenika te njihovih obrazovnih, ali i životnih izbora i ishoda, kao i to da se oblikuju i razvijaju pod značajnim uticajem roditeljskih aspiracija i očekivanja za dete. U ovom radu su aspiracije i roditeljske aspiracije za dete ispitane iz perspektive učenika. Korišćeno je istraživanje mešovitog modela u kojem je kvantitativni deo istraživanja obuhvatio primenu upitnika koji je popunjavao 1031 učenik osmog razreda u 23 slučajno odabranne osnovne škole u Gradu Zagrebu, a kvalitativni deo primenu polustrukturiranih razgovora sa 29 učenika na kraju prvog polugodišta 8. razreda u 5 prigodno odabranih škola. Kvantitativnim delom ispitana je povezanost učeničkih i percipiranih roditeljskih srednjoškolskih aspiracija, a rezultati ukazuju na visoku podudarnost učeničkih i roditeljskih želja o nastavku obrazovanja. Opažena podudarnost aspiracija veća je za gimnazisko, nego za strukovno obrazovanje. Podudarnost raste sa porastom školskog uspeha učenika, ali ne i obrazovnog statusa roditelja. Kod nepodudarnih aspiracija percipirane roditeljske srednjoškolske aspiracije su uglavnom pomaknute prema „višim“ aspiracijama – dužim programima i opšteobrazovnim programima. Rezultati kvalitativnog dela istraživanja takođe ukazuju na visoku podudarnost učeničkih i percipiranih roditeljskih aspiracija, dečji doživljaj vlastitih obrazovnih izbora kao autonomnih i slobodnih, te visok stepen roditeljske podrške u procesu izbora srednje škole. Za potrebe ovoga rada izdvojeni su pojedinačni slučajevi nepodudarnosti, koji ukazuju da se nepodudarnosti odnose prvenstveno na odabir konkretnih škola i programa, a ne na opšti pravac obrazovnog puta. U radu se raspravlja o značenju srednjoškolskih aspiracija za odabir obrazovnog puta učenika i važnosti roditeljske podrške i usmeravanja za razvoj obrazovnih aspiracija učenika i u procesu izbora srednje škole.

Ključne reči: srednjoškolske obrazovne aspiracije, učeničke aspiracije, roditeljske aspiracije.

* E-mail: zrinka@idi.hr

CONGRUENCE BETWEEN UPPER-SECONDARY EDUCATION ASPIRATIONS OF STUDENTS AND THEIR PARENTS: PERSPECTIVE OF FINAL GRADE PUPILS OF ZAGREB ELEMENTARY SCHOOLS

Zrinka Ristić Dedić* and Boris Jokić

Institute for Social Research in Zagreb, Zagreb, Croatia

This paper explores the nature and congruence of upper-secondary education aspirations of pupils and their parents from the perspective of the final grade elementary school pupils in Croatian educational context. Upper-secondary education aspirations refer to ambitions and goals that children and parents have regarding the children's education at upper-secondary level. Thereby, aspirations can have different levels of specificity, from the very vague and poorly articulated ideas about future educational path, to the very specific goals regarding enrolling the particular types of upper-secondary programs and particular schools. Research in international contexts have shown that pupils' educational aspirations are a significant determinant of their school behaviour and their educational, as well as life choices and outcomes, and that they are shaped and developed under significant influence of parental aspirations and expectations for the child. In this paper, pupils' aspirations and parental aspirations for the child were examined from the perspective of pupils. A mixed-model research design was employed, in which the quantitative part included a questionnaire survey with 1,031 eight grade pupils in 23 randomly chosen elementary schools in the City of Zagreb, and the qualitative part included semi-structured interviews with 29 pupils at the end of the first semester of the eighth grade in the five purposefully selected schools. The quantitative part of the research examined the relationship between pupils' and perceived parental upper-secondary education aspirations, with the results pointing to high congruence of pupils' and parental wishes about the continuation of education. The observed congruence between aspirations is higher for gymnasiums, than vocational schools. The congruence increases with the rise of pupils' school achievement, whereas not with parental educational status. In incongruent aspirations, the perceived parental upper-secondary education aspirations are mainly shifted towards "higher" aspirations – longer programs and general education programs. The results of the qualitative part of the research also point to high congruence between pupils' and perceived parental upper-secondary education aspirations, children's experience of their own educational choices as autonomous and free, and a high level of parental support in the process of upper-secondary school selection. For the purpose of this paper, some individual cases of incongruence were examined in detail, pointing that incongruences referred primarily to the choice of particular schools and programs, while not to general direction of educational path. The paper discusses significance of upper-secondary education aspirations for selection of pupils' educational path and importance of parental support and guidance for development of pupils' educational aspirations and in the process of upper-secondary school selection.

Keywords: upper secondary education aspirations, pupils' aspirations, parental aspirations.

* E-mail: zrinka@idi.hr

KNJIGA REZIMEA

**25. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“**

MOTIVACIJA U OBRAZOVANJU: IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

Izdavač

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednice

**Nataša Lalić-Vučetić
Dragana Gundogan
Ana Radanović**

Tehnički urednik
Ana Radanović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž

80

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa

Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-151-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

159.947.5-057.874(048)

37.015.3:159.953.5(048)

159.947.5-057.875(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (25 ; 2020 ; Београд)

Motivacija u obrazovanju između teorije i prakse : knjiga rezimea /
25. Međunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i
školska praksa" = Motivation in Education Between Theory and
Practice : book of abstracts / 25th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednice; editors Nataša
Lalić Vučetić, Dragana Gundogan, Ana Radanović. - Beograd : Institut
za pedagoška istraživanja, 2020 (Beograd : Kuća štampe plus). -
101 стр. ; 24 cm

Резими на срп. и енгл. језику. - Тираж 80. - Напомене
и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-151-7

а) Ученици -- Мотивација -- Апстракти б) Учење учења --
- Апстракти в) Студенти -- Мотивација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 23792905